

1. Прочитай байку **Леоніда Глібова**.

ЩУКА І КІТ

Один мордатий Кіт до Щуки учащав;
пройдисвітка зубата знала,
чого хвостатий кум бажав:
до берега частенько припливала
і щиро куманька свого
карасиками шанувала,
А Кіт і не цуравсь сього,
бо жирная мишва* вже приїдаться стала.
Раз каже Щука так йому:
— Возьми мене мишей ловити. —
Дивуючись, кум глянув на куму
та й засміявсь: — Надумалась дуріти!
Не навтішаєшся таким добром;
карась і сам у рот тобі ускочить,
а хитрая мишва так іноді морочить,
що треба буть мудрованим Котом,
щоб висидіть, неначе неживому,
і оком не моргнуть;
буває, що всю ніч стрибаєш по-дурному
і ні однісінькій не вдастся в'яз звернути.
А Щука на своє хилила:
— Ет, вигадки! Велике діло миш;
на що ярші — і тих не раз ловила...
Піду бо я! Хоч раз мене потіш. —
Ніхто не бачив, тільки зорі,
як ласий кум і шустрая кума
через садок попхались крадъкома
і зачинились у коморі.
Кіт на поліцю зараз же стрибнув,
бо там давненько був,
а Щука у куточку
сховалася за бочку.

От перед світом Кіт довідаться біжить —
аж Щука без хвоста лежить:
прокляті пацюки одгризли.

— Бач, серденько, в яку біду ми влізли!
Хвоста й нема...

Ніхто не винен — ти сама, —
мурличе Кіт, — се справді штука!

Ну, що ж його тепер робить?

— Голубчику, рятуй! — тут простогнала Щука. —
На світі дай мені пожить...

У став мерщій пусти мене, мій друже,
до світа тут не доживу...

Хоч і нема хвоста — байдуже,
як-небудь попливу. —

Побачив Кіт, що діло препогане,
що, може, і йому вона в пригоді стане, —
узяв куму на спину примостиив,
поніс до ставу та й пустив.

Пішла між рибами про неї всюди слава;
сміються всі, карасики найбільш:

— Догралася! Тепер мовчи та диш,
безхвостая проява! —

На світі живучи, довіку вчись;
що наробила здуру Щука —

се всякому наукам:
чого не тямиш — не берись.

Мишвá — багато мишей.

2. Знайди в тексті байки слова, що описують і характеризують Кота. Підкресли їх **синім** олівцем, а характеристику й опис Щуки — **зеленим**.

- 3.** Як висловлювався Кіт про своє полювання на мишей і полювання Щуки на карасиків. Обведи ці слова у тексті байки **червоним** олівцем.
- 4.** Поміркуй і поясни, хто, на твою думку, тут викликає співчуття, а хто — ні. Свою відповідь обгрунтуй.
- 5.** Добери синоніми до слів з байки:

учащав — _____

попхались — _____

примостиив — _____

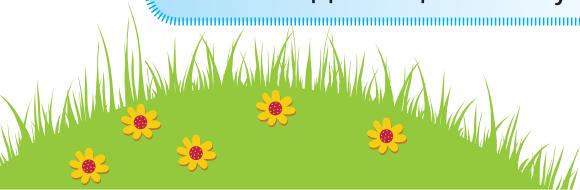
- 6.** Візьми в рамочку слова, у яких міститься мораль байки.
- 7.** Які, на твою думку, людські риси характеру висміює байкар? Підкресли потрібне серед поданих слів.

Лінощі, впертість, хвальковитість, жорстокість, самовпевненість, злодійство, зазнайство.

А хочеш познайомити з байками Леоніда Глібова своїх молодших друзів? Тобі допоможе в цьому чудова книжка-панорамка.

Леонід Глібов. Байки. Художник Наталя Котилевська. — Київ : Видавництво «Розумна дитина», 2009.

1. Прочитайте твір **Анатолія Григорука.**

ГУСАК ЧЕРВОНОЛАП

Климцьо з Мотею зачайлись у полині. Полин був високий, густий і пах гірко й лоскотно. Климцьо став навшпиньки, глянув навкруги. Прислухався. У вечірній сутіні дзуміли* комарі. На ставу фбркнула* моторка. Біля аптеки хтось затарабанив по штахетах патиком*.

— Мені страшно, — скривилась Мотя. — Ми того Червоноолапа й не побачимо. А дід Онуфрій як упіймає, то буде нам.

— От іще боягузка! — сердито сказав Климцьо й шарпнув Мотю за руку.

Плутаючись у бур'яні, вони піокрадьки долізли до огорожі, за якою починалась велика лука. Протиснулися в тільки їм відому шпарину й опинились коло вищоченного, з триповерховий будинок, парусинового намету, що в ньому ось уже другий тиждень виступав цирк. Скрізь по стінах намету висіло багато малюнків. На одному був ведмідь: він лежав горілиць* і ногами спритно перевертав на всі боки велику смугасту бочку. На другому — ведмеді їздили на велосипедах. І все це було як живісіньке.

Климцьо з Мотею аж двічі підряд на циркову виставу ходили. І всі артисти їм страх як сподобались! А надто вже гусак Червоноолап. Гусак грав дзъобом на піаніно і навіть приклади з арифметики розв'язував. Покладуть перед ним дві диктійни* з цифрами. А він поряд третю мостить, де написано, скільки буде разом, як додати все. І коли діти кричали: «Ще! Ще!» — залюбки повторював той чи той номер. Аплодували йому завзято.

— Його, мабуть, увесь світ знає, — сказала тоді Мотя.

— Та вже знає, — упевнено підтверджив Климцьо.

І от завтра цирк мав повантажитись на автофургони і змандрувати хтозна-куди, а назад, може, ніколи не повернеться.

За парусиновим наметом, куди Климцьо з Мотею прошмигнули тихцем, Червонолапа вони побачили відразу.

— Червонолапе, здрастуй! — підступив до нього Климцьо. — Не пізнаєш? Я — Климцьо. А це ось — Мотя. Ми в першому ряду сиділи і найдужче за всіх тобі плескали.

Проте Червонолап тільки дивився на них.

— Ходімо вже, ходім, — прошепотіла до Климця Мотя.

Климцьо торкнув двері. Легенько наліг. І тут, не встиг Климцьо озирнутись, як Червонолап був назовні. Знявся в повітря і полетів на став.

Тут де не взявся і дід Онуфрій.

Климцьо з Мотею метнулись до огорожі, шаснули у свою шпарину і скріпались. Що ж тепер буде? Червонолап полетів. Тепер вони ніколи більше не побачать його.

Із своєї скріпки Климцьо з Мотею дивились, як він плавав, пірнав на ставу.

— Ходи, ходи, — просила його пошепки Мотя.

І Червонолап цього разу вийшов з води і перевальцем попрямував не куди, а таки просто туди, де зачайлився Климцьо з Мотею.

Дзуміти — дзижчати.

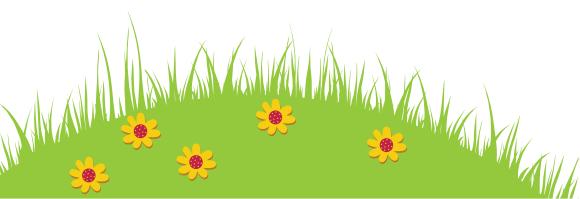
Форкнути — видати глухий звук.

Пáтик — те саме, що палиця.

Лежати горíлиць — лежати обличчям дотори.

Диктíна — таблиця.

2. Добери й запиши 1–2 синоніми до слова **дзуміли**.

3. Запиши, з яких слів утворилася кличка гусака — Червонолап.

- Підкресли в тексті, що умів робити Червонолап.
  - Пофантазуй, що сталося далі з дітьми й гусаком.
Допиши продовження історії.

